

‘Educatie geeft verdieping’

Voor Leo en Kristel Scholten Linde blijven de koeien de hoofdtak

Kristel Scholten Linde (midden) in gesprek met een paar vrouwen van een vriendengroep, die afgelopen zondag te gast was op Erve Broam. Zij logeerden een weekend in Tubbergen. Via Google hadden ze de workshop koeien melken op Erve Broam gevonden.

Foto: Nieuwe Oogst

Leo en Kristel Scholten Linde verzorgen op hun melkveebedrijf in het Twentse Agelo educatieactiviteiten voor groepen. „Dat is geen verbreding, maar verdieping van het bedrijf”, vindt Kristel Scholten Linde. „De koeien zijn onze hoofdtak en de boerderijeducatie staat hieraan ten dienste.”

Een slingerende landweg langs boerderijen, houtwallen, percelen met gras en bos leidt naar Erve Broam, de driekapsboerderij van de familie Scholten Linde. De historische boerderij uit 1792 trekt de aandacht op het keurig onderhouden erf.

Schuin achter de oude boerderij bevindt zich de ligboxenstal, waarvan het laatste deel is bijgebouwd net voor de Natura 2000-perikelen begonnen. Deze biedt ruimte aan 230 koeien. De stal is gebouwd op een langzame uitbreiding richting 2015. Momenteel worden 125 koeien gemolken en zijn er honderd stuks jongvee op het bedrijf. De koeien worden met twee robots gemolken. „We willen maatschappelijk verantwoord groeien”, zegt Kristel Scholten Linde. „Niet zomaar groeien, maar er iets extra’s voor doen richting de burger, die we daarbij betrekken. Door uit te leggen waarom we boeren zoals we boeren, welke keuzes we maken en waarom. En daarbij gaan we discussies over de koeien die we binnen houden vanuit praktisch oogpunt, megastallen en biologisch produceren zeker niet uit de weg. Wij zien de boerderijeducatie daarom niet als verbredingsactiviteit, maar als een echte verdieping van ons bedrijf.”

Leo (38) en Kristel (33) wonen met hun vijf kinderen, van wie de oudste acht jaar is en de jongste twee maanden, in het verbouwde achterhuis van de boerderij. Het voorhuis, met nog de originele inrichting van de groot-

ouders van Leo uit 1926, wordt verhuurd als vakantiewoning. „Daar kwamen zo’n vijf jaar geleden rondleidingen bij. Daar was vraag naar”, vertelt Leo Scholten Linde. „Dan schrik je ervan hoe weinig mensen nog weten van het moderne boerenleven.”

Eerst geven ze veel rondleidingen via de VVV, later gaan ze dit in eigen beheer doen. „Dat bevalt ons veel beter”, zegt Kristel. „We hebben veel aanvragen uit de buurt. Daarbij moeten we het vooral hebben van mond-tot-mondreclame.” Het zijn naast toeristen personeels-, familie- en buurtuitjes die voor een rondleiding van circa anderhalf uur naar Erve Broam komen. Ook de Rotary en plaatselijke kegel- en carnavalsclubs weten het bedrijf van Scholten Linde hiervoor te vinden. Slechts af en toe is er een schoolklas bij. „Scholen hebben weinig tot geen budget voor boerderijeducatie”, weet Kristel. „Daarbij kunnen scholen er ook weinig tijd voor vrijmaken. En we zitten ook nog eens ver van grote steden vandaan. Dat scheelt natuurlijk ook.”

WORKSHOP MELKEN

Vorig jaar verbouwden Leo en Kristel de oude kalverstal en het tanklokaal tot een ontvangst- en vergaderlocatie. Met gebruik van authentieke onderdelen, zoals staldeuren en -raampjes, is een sfeervolle ruimte voor maximaal vijftig personen gecreëerd.

De oude melkstal, waar twee keer zes koeien werden gemolken, is omgebouwd tot educatieruimte. Daarvoor bleef de helft van de visgraatmelkstal intact. Hier kunnen de bezoekers een workshop koeien melken volgen. „Ze leren met de hand en met de melkmachine een kunstkie melken”, legt Leo uit. „Dat wordt beloond met een melkdiploma, wat niet alleen kinderen maar ook volwassenen erg leuk vinden.”

Aan de zijwand van de melkstal hangen twee schermen, interactief te bedienen met een simpel tikje op het scherm. In zes professionele filmpjes komen alle activiteiten gedurende een jaar op het melkveebedrijf van de familie Scholten Linde voorbij. Een kalf dat wordt geboren en opgroeit, het melken, de voeding en verzorging van de koeien, bemesten en voederwinning, alles wordt duidelijk uitgelegd in filmpjes van drie tot vijf minuten. Een eenlingbox wordt aangeduid als ‘wieg’ voor de kalfjes, het afkalven als ‘bevaling’ en droogzetten als ‘zwangerschapsverlof’. „Wat er bij de dieren gebeurt, leggen wij uit in de termen uit de mensenwereld”, legt Kristel uit. „Die vergelijking maken we ook wel tijdens rondleidingen. Een groep Amsterdammers schrok er ooit eens van dat wij een krik gebruikten bij het afkalven. Dat kun je wel vergelijken met een tang- of vacuümverlossing bij de geboorte van een baby. Dat wordt ook met beleid gedaan, net als wij dat doen bij het gebruik van de krik.”

Het echtpaar ontvangt gemiddeld bijna twee groepen per week voor een rondleiding in het kader van boerderijeducatie. Nu de verbouwing van de nieuwe ontvangstruimte

achter de rug is, verwacht Kristel dat ze meer groepen gaan ontvangen. Daarin worden ze bijgestaan door drie mensen uit de omgeving. Zo zet het echtpaar het werk in het bedrijf en drukke gezin voort. Daarnaast is Kristel actief als bestuurder, onder andere als ledenraads-lid van FrieslandCampina, commissaris bij de plaatselijke Rabobank en tot vorig jaar als bestuurslid van LTO Noord afdeling Dinkelland.

Het ontvangen van mensen op hun bedrijf doen ze met veel plezier. „Ik vind ook dat we tegenwicht moeten geven aan alle publiciteit die bijvoorbeeld Wakker Dier krijgt als het gaat om de dierhouderij in Nederland”, vindt Leo. „Boeren zijn gek met hun vee. Wij staan zeven dagen per week klaar voor onze koeien. Dat zeg ik ook altijd tegen onze gasten. Hoe gekker wij met de koeien zijn, hoe meer we van ze terugkrijgen, zo werkt het.” Kristel vult hem aan: „Je hoopt dat mensen een ander beeld hebben van het boerenleven na de rondleiding over ons bedrijf. Vaak laten ze dat ook wel merken. ‘Jullie zijn echt ondernemer’, zeggen ze dan.”

ANNE-MARIE ROPS

Enschedeese school wint bezoek aan Erve Broam

Op de Nationale Onderwijstentoonstelling begin dit jaar is een wedstrijd geweest waarbij scholen een bezoek op de boerderij in hun provincie konden winnen. Op 21 maart zijn de winnende scholen bekendgemaakt. De wedstrijd werd georganiseerd door de publiekscampagne Nederland Bloeit van LTO Nederland, Met de Klas de Boer op en agrarische productschappen. De familie Scholten Linde ontvangt binnenkort een schoolklas uit Enschede op haar bedrijf, een van de twaalf winnende scholen van deze wedstrijd.

In Nederland zijn ruim vijfhonderd agrarische ondernemers die lesgeven op hun bedrijf. Deze bedrijven behaalden met hun activiteit boerderijeducatie in 2009 een gezamenlijke omzet van 1,7 miljoen euro. De Stichting Educatief Platteland heeft 350 ondernemers getraind in didactische vaardigheden, het ontwikkelen van lesmateriaal, veiligheid en marketing. Ook de familie Scholten Linde volgde deze training.